

A p r i l

DOGAĐAJI OPŠTEG KARAKTERA

I. aprili

- VS NOP i DV Jugoslavije naredio Stabu Romanijskog NOP odreda da otpočne akcije protiv neprijatelja n.i komunikaciji Mokro — Podromanija — Sokolac — Han-Pijesak.
- U Foču iz Zagreba stigao član Organizacionog sekretarijata CK KPJ za neoslobodene krajeve Ivo Lolo Ribar i generalnom sekretaru KPJ Josipu Brozu Tilu podneo izveštaj o radu Organizacionog sekretarijata.
- VS NOP i DV Jugoslavije dao GS NOP odreda za Sandžak uputstvo kako će Sto viSe oružja i municije zaplenjivati od neprijatelja i kako će izvoditi akcije i čistiti sela pored r. Lima.

4. april

- U Foči održan sastanak CK KPJ.

5. april

- U Moskvi, u prisustvu predstavnika SSSR-a, Poljske, Cehoslovačke, Jugoslavije i Bugarske, održan Sveslovenski kongres, koji je svim Slovenima uputio poziv da se bore protiv okupatora.
- Voda Trećeg Rajha Adolf Hitler izdao direktivu za ofanzivne operacije na istočnom frontu: zauzeti Lenjingrad, Krim, Sevastopolj i Staljingrad, preći Kavkaz i izbiti u petrolejski bazen na obalama Kaspijskog mora.

April p.

- Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito uputio članu CK KPJ MoSi Pijade teismo u kome nagoveštava potrebu za stvaranje nove narodne vlade, koja će izdati proglašenje i pozvati narod na energičnu oružanu borbu protiv okupatora.

8. april

- Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito uputio naredenje štabovima Durmitorskog i Komskog NOP odreda, u kome je dao niz uputstava: o uspešnjem vodenju borbe protiv okupatora i četnika; o najceleshodnijoj upotrebi, jačini, zadacima i rasporedu udarnih bataljona na sektor Kolašin — Mojkovac; o partizanskoj taktici ratovanja: o važnosti službe izviđanja i obezbedenja. Na kraju on odobrava formiranje udarnih omladinskih četa i bataljona na području tih NOP odreda.
- Povodom godišnjice napada Nemačke na Kraljevinu Jugoslaviju, VS NOP i DV Jugoslavije uputio proglašenje narodu Crne Gore, u kome ga poziva da stupa u NOP odrede i bori se protiv okupatora i domaćih izdajnika.

7. april

- vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito dao GS NOP odreda za Hrvatsku uputstvo o stvaranju i učvršćivanju partizanskih jedinica; izvođenju akcija; razvijanju propagande u domobranskoj vojsci za prelazak na stranu NOP jedinica; uspostavljanju i održavanju veze sa NOP odredima u Sloveniji i na Fruškoj gori, intenzivnijem političkom radu u narodnim masama i u jedinicama.

8. april

- U Londonu predstavnici SAD predali vlasti V. Britanije memorandum o zajedničkim operacijama u jesen 1942. i o invaziji savezničkih snaga u Francusku tokom 1943.
- VS NOP i DV Jugoslavije obavestio GS NOP i DV za Crnu Goru i Boku o vojno-političkoj situaciji u zemlji i naredio da se preduzmu potrebne mere u cilju razbijanja četnika Draže Mihailovića.
- CK KPJ uputio direktivno pismo delegatima CK KPJ u Crnoj Gori i Pokrajinskom komitetu KPJ za Crnu Goru, Boku i Sandžak: iznosi osnovne greške u partijskom radu u Crnoj Gori i ukazuje na put njihovog otklanjanja; obaveštava PK da će o svim tim pitanjima objavili otvoreno pismo članstvu KPJ i SKOJ-a u Crnoj Gori; smenuje dotadašnji PK KPJ za Crnu Goru. Boku i Sandžak i imenuje nov PK; nalože delegatima CK KPJ da obezbedi pravilno izvršenje svih postavljenih zadataka.

8. april

- Generalni sekretar KPJ Josip Broz Tito, u ime CK KPJ, uputio CK KPH direktivno pismo u kome analizira političku situaciju u zemlji u svetlosti međunarodnih zbijanja; izlaže političku liniju KPJ u odnosu na savez SSSR-a, Engleske i Amerike,

1942. april

DOGAĐAJI OPŠTEG KARAKTERA

april 1942.

na izbegličku vladu Kraljevine Jugoslavije u Londonu, na HSS i druge bivše građanske partije; pred KPH postavlja kao najvažniji zadatak: neumorno stvarati organizacije NOF-a, okupljujući u njih najšire narodne mase.

- CK KPJ uputio Centralnom komitetu KPH direktivno pismo o nekim osnovnim organizacionim problemima rada KP u Hrvatskoj: ističe da stanje partijskih organizacija nije zadovoljavajuće: daje direktive za pojačanje konspiracije i za novu organizaciju tehničkih punktova i štamparija; zahteva radikalnu izmenu politike čuvanja i uzdizanja kadrova i nalaže popunu Biroa CK KPH; postavlja zadatak da organizacije KP pojačaju politički rad kod hrvatskog stanovništva i među domobranima i da se povežu s vojnim beguncima u Zagorju i Slavoniji.
- U Foči, na inicijativu CK SKOJ-a, održano savetovanje kome je prisustvovalo 280 članova SKOJ-a, uglavnom iz okruga Foča — Kalinovik, 1. proleterske NOU brigade i bližih NOP odreda iz Crne Gore. Na savetovanju su održani relerati o vojno-političkoj situaciji (Ivo Lola Ribar) i o zadacima SKOJ-a u vojsci i na terenu.
- 10. april
 - Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito naredio delegatu VŠ u Crnoj Gori: manjim dejstvima udarnih partizanskih bataljona postepeno stvarati uslove za akcije većeg obima.
 - Iz Foče član Organizacionog sekretarijata CK KPJ za neoslobodene krajeve Ivo Lola Ribar uputio u Ljubljani članu Politbiroa CK KPJ Edvardu Kardelju informaciju o vojno-političkoj situaciji u Crnoj Gori i u BiH; preneo mu ocenu CK KPJ; da izbeglička vlast Kraljevine Jugoslavije radi na likvidaciji NOP-a i na raspričivanju gradanskog rata; istakao svoje uverenje da će CK KPJ uspeti da osujeti planove reakcije o klasnom ratu i da proširi front jedinstvene oslobodilačke borbe.
 - Član Organizacionog sekretarijata CK KPJ za neoslobodene krajeve Ivo Lola Ribar pismom obavestio PK KPJ za Srbiju o stanju partizanskih jedinica u zapadnoj Srbiji; o radu četnika u istočnoj Bosni, Hercegovini i Crnoj Gori; O stavu CK KPJ prema izbegličkoj vlasti Kraljevine Jugoslavije, o teškoćama da se članovi PK prebače iz Bosne u Srbiju; o tome da je CK KPJ odobrio mere PK u pogledu Vojvodine, slanje delegata u Makedoniju i razgovore sa delegatom BRP(k).

12. april

- CK KPJ uputio otvoreno pismo svim organizacijama i članovima KPJ u Crnoj Gori i Boki, u kome se daje analiza i ocena vojno-političke situacije koja je, usled uspona kontrarevolucionarnih snaga, stavila NOP u Crnoj Gori pred vanredne teškoće. U tom pismu se ističu osnovni uzroci koji su doveli do takvog stanja na frontu i unutar oružanih jedinica i partijskih organizacija, pa se zatim pred crnogorske i bokeljske komuniste ističu kao najhitniji sledeći zadaci: okupljanje stanovništva na platformi NOP-a, u jedinstveni front narodnog oslobođenja; učvršćenje rukovodeće uloge KPJ jačanjem discipline i odgovornosti, podizanjem budnosti i drugih kvaliteta članova KPJ; temeljita reorganizacija i učvršćenje partijskih organizacija u Crnoj Gori i Boki; učvršćenje udarnih bataljona. Na kraju pisma CK KPJ poziva crnogorske i bokeljske komuniste "da se kao jedan čovek čvrsto zbiju oko svog novog Pokrajinskog rukovodstva i da jedinstveno ulože sve svoje snage u savladavanju svojih slabosti u daljem pobedonosnom razvitku narodnooslobodilačke borbe".
- CK SKOJ-a uputio direktivu političkim komesarima NOP odreda, bataljona i čet i sekretarima bataljonskih komiteta KPJ u vezi sa stvaranjem čvrstih skojevskih organizacija i formiranjem specijalnih omladinskih četa u NOP odredima.

14. april

- U Londonu, u prisustvu predstavnika SAD, održana sednica Komiteta odbrane V. Britanije, na kojoj je rešeno da se tokom 1942. zaustavi prodor nemačko-italijanskih snaga u severnu Afriku (Maroko, Alžir), a u toku 1943. otpočne invazija savezničkih snaga u Francusku.
- VŠ NOP i DV Jugoslavije obavestio GŠ NOP odreda za Sandžak da se čajnički srez uključuje u njegovo područje i naredio mu da obezbedi uspešnu zaštitu toga sreza.

15. april

- CK KPJ uputio direktivno pismo Okružnom komitetu KPJ za istočnu Hercegovinu i političko-partijskim rukovodiocima u partizanskim jedinicama na istom području, u kome ističe polet NOB-a u istočnoj Hercegovini i ukazuje na opasnost sektaškog zastranjivanja i nepravilnog tumačenja linije KPJ.

M. april

- Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito uputio direktivu delegatu VŠ NOP i DV Jugoslavije u Crnoj Gori: reorganizovali i učvrstili partijske organizacije, vojna rukovodeća tela i partizanske jedinice; formirali udarne bataljune sposobne za izvršenje svih zadataka; sprečavati širenje četnika; učvrstili pozadinu i izvoditi dobro pripremljene akcije za uništenje četnika i okupatora.
- Poglavnik NDH Ante Pavelić izdao propis o držanju jedinica u toku okupatorsko-kvislinške operacije u istočnoj Bosni i Hercegovini (tzv. treće ofanzive) protiv jedi-

nica NOP i DV Jugoslavije: uzimali taoce; ubiti svakog onog ko se zatekne bez oružja u zoni operacija; ubijali zarobljene partizane; uništavati kuće i naselja koja, po oceni komandi, mogu koristiti partizanima; na očišćenim područjima odmah uspostaviti posado i ustašku vlast.

- CK KPJ uputio pismo Pokrajinskom komitetu KPJ za BiH: ukazuje na slabosti GS NOP i DV za Bill i Operativnog štaba NOP i DV za istočnu Bosnu u rukovođenju partizanskim jedinicama; traži da se, po svaku cenu i što pre, formiraju udarne jedinice.
- JS. april.**
 - Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito uputio Operativnom štabu NOP i DV za istočnu Bosnu direktivu o načinu vođenja borbi u slučaju neprijateljskih ofanzivnih dejstava: o čuvanju jedinica od uništenja; o otpočinjanju čišćenja Majevico lek u povoljnim uslovima; o održavanju veze sa domobranima radi dobijanja oružja i municije od njih; o razvijanju izviđačke i obaveštajne službe.
- 20. april**
 - Povodom likvidacije zloglasnog ustaškog uporišta Borča od strane partizanskih snaga VS NOP i DV Jugoslavije izdao proglašenje narodu Bosne i Hercegovine: poziva ga da se ujedini, stupa u partizanske i dobrevoljačke jedinice i odlučnije povede borbu protiv okupatora i narodnih neprijatelja.
- 21. april**
 - Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito imenovao novi GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku i dao mu detaljna uputstva o formiranju i načinu dejstava NOP odreda i o organizaciji vojnoteritorijalne vlasti na teritoriji svakog NOP odreda. Pored toga ukazao je na značaj i način odbrane Kolašina.
- 22. april**
 - Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito naredio Operativnom štabu NOP odreda za Hercegovinu da od ustaša očisti Nevesinjsko polje i dolinu reke Neretve do Konjica.
- 23. april**
 - Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito uputio u Moskvu deo eštu u kojoj oštro protestuje zbog emisije Radio-Londona koje popularišu Dražu Mihailovića i njegove četničke formacije kao borca protiv okupatora, pa traži da radio-stanica »Slobodna Jugoslavija« populariše VS NOP i DV Jugoslavije i borbu partizanskih jedinica.
- 24. april**
 - Od 30. marta do 24. aprila britansko vazduhoplovstvo, u 13 navrata, sa baza iz severne Afrike, dopremilo Draži Mihailoviću zlato, radio-uredajo, oružje, municiju i drugo.
 - VS NOP i DV Jugoslavije uputio GS NOP odreda za Sandžak direktivu da preduzme fikasnja dejstva na italijansku diviziju 'Pusterija' i održava najtešnju saradnju a 2. proleterskom NOU brigadom i Drinskim NO dobrevoljačkim odredom, koji su prebačeni na teren Sandžaka.
- 27. april**
 - VS NOP i DV Jugoslavije naredio GŠ NOP odreda za Sandžak da stalno napada jedinice italijanske divizije »Pusterija« na odseku Cajniče — Kovač pl. i na komunikaciji Pljevlja — Prijeopolje.
- 29. april**
 - Predsednik izbegličke vlade Kraljevine Jugoslavije ponovo tražio da ministarstvo inostranih poslova V. Britanije izdejstvuje kod vlade SSSR-a da se partizani stave pod komandu Draže Mihailovića.
 - Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito naredio GŠ NOP odreda za Crnu Goru i Boku da reorganizuje jedinice, formira vojnopožadinske ustane na slobodnoj teritoriji i razvija partizanske akcije u pozadini neprijatelja.
 - Vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito naredio Štabu Durmitorskog NOP odreda da formira Komandu partizanskog područja na Zabljaku i da prilikom borbi na kolašinskom sektoru koordinira dejstva svoga odreda sa dejstvima susednih jedinica.
- April k.**
 - VŠ NOP i DV Jugoslavije naredio da se Centralna bolnica iz Foče evakuise na plato Pivske planine, usled pritiska italijanskih i četničkih snaga na oslobođenju teritoriju. Evakuacija je završena 9. maja 1942.
- April**
 - U Foći izašao prvi i jedini, broj časopisa Partizanski sanitet -, organa Saniteta pri VS NOP i DV Jugoslavije, u kome je uvodni članak o značaju izdavanja tog časopisa napisao vrhovni komandant NOP i DV Jugoslavije Josip Broz Tito.

1942. april

BOSNA I HERCEGOVINA

april 1942.

BOSNA I HERCEGOVINA

1. april
- Nastupajući iz Han-Piješka, ustaška Crna legija, posle slabijeg otporu delova Viaseničkog NO dobrovoljačkog odreda i 2. bataljona 1. proleterske NOU brigade, zauzela Vlasenicu.
5. april
- Prvi udarni hercegovački bataljon i delovi Nikšićkog, Durmitorskog i Severnohercegovačkog NOP odreda (svega 6 bataljona), posle trodnevnih borbi, razbili u gornjem Gatačkom polju četnički Gatački odred i oslobodili desetak sela. Ostatak od oko 400 četnika povukao se u italijansko-domobranske garnizone Avtovac I Gacko.
 - Kod s. Crnog Luga (blizu Bos. Grahova) četnici uhvatili političkog komesara Dinarsko-dalmatinskog NOP odreda i člana Pokrajinskog komiteta KPH za Dalmaciju Vojina Zirojevića, narodnog heroja, i posle zverskog mučenja zakopali ga još živog u zemlju.
- Arpril p.
- U s. Međuvodu (na pl. Kozari) formiran SK KPJ za Bos. Dubicu.
 - U s. Aginom Selu (kod Kotor-Varoši) odlukom Povereništva KPJ za Bos. krajinu formiran OK KPJ za Travnik.
7. april
- Otpočele trodnevne borbe u kojima su delovi italijanske divizije «Sasari» i četničke Dinarske divizije, uz podršku tenkova, artiljerije i avijacije, prodri li iz Bos. Grahova i Bos. Petrovca u Drvar, odbacili delove 5. krajiškog NOP odreda, zapalili desetak sela i uspostavili saobraćaj sa dotada blokiranim garnizonom u Drvaru.
- 7/S. april
- Dva bataljona 2. proleterske NOU brigade i jedna četa Drinskog NO dobrovoljačkog odreda napali opkoljeni garnizon u Rogatici. Zbog napada četnika od Višegrada na delove 1. proleterske NOU brigade posada (dva domobraska bataljona) održala se uprkos prodoru partizana u centar varoši. U borbi je, pored ostalih, poginuo Branislav Obradović Džomba, narodni heroj.
8. april
- Nepotpun 3. bataljon domobranskog 12. nešadijskog puka, ojačan sa tri čete ustaša i žandarma, uz podršku 6 aviona, izvršio ispad iz Bos. Novog u pravcu s. Zuljevice u cilju pljačke. Protivnapadom 1. bat. Ijona 2. krajiškog NOP odreda ustaše i domobrani su delom razbijeni i odbačeni.
- 0 april
- U s. Kamenici (kod Zenice), odlukom GŠ NOP i DV za BiH, od Zeničkog bataljona iz NOP odreda »Zvijezda« formiran Zenički NOP odred.
 - Delovi 737. puka nemačke 718. pešadijske divizije, nastupajući iz Zvornika, zauzeli Srebrenicu. Srebrenički NO dobrovoljački odred se raspao.
- 10/11. april
- Dva bataljona južnohercegovačkog NOP odreda izvršili demonstrativan napad na italijansko-domobranksa uporišta spoline odbrane Trebinja. U borbi je poginuo komandant bataljona Luka Vukalović • Manojlo Benderać Majo, narodni heroj.
12. april
- U s. Gradcu (kod Ljubinja), na konferenciji 70 delegata opštinskih i seoskih NO odbora, izabran SNO odbor za Ljubinje.
15. april
- Delovi italijanske divizije »Taurinenzc i oko 300 četnika Nevcsinjskog četničkog odreda počeli akciju čišćenja u gornjem Nevesinjskom polju. U trodnevnim borbama oni su uništili desetak sel i, internirali deo stanovništva i ubili oko 70 lica. Braneći sela, seoske straže su ubile U i ranile 43 italijanska vojnika. Četnički gušbici nisu poznati.
- April p.p.
- Na pl. Manjači u višednevnim borbama Udarni bataljon 2. krajiškog NOP odreda razoružao nekoliko stotina četnika.
 - U s. Dulićima (kod Gacka), na konferenciji NO odbora opština Dulići, Dramešina, Nadinići i Dubljevići, formiran SNO odbor za Gacko.
 - Odlukom PK KPJ za BiH formiran OK KPJ za Zenicu, koji je obuhvatao partiske organizacije u zeničkom rudarskom basenu i novoformiranom Zeničkom NOP odredu
 - U s. Divinu (kod Bileće), po naredenju Operativnog Slaba NOP odreda za Hercegovinu, od izabranih boraca iz Južnohercegovačkog NOP odreda formiran 2. hercegovački udarni partizanski bataljon.
- April d.p.
- Delovi nemačke 714. pešadijske divizije, domobranske Banjalučke brigade i četnici odbacili delove 4. krajiškog NOP odreda i Proleterski bataljon Operativnog štaba NOP i DV za Bos. krajinu sa Crnog vrha i iz Banje Luke prodrli u Kotor-Varoš.

1942. april

BOSNA I HERCEGOVINA

april 1942.

- U s. Fatnici (kod Bileće), pod rukovodstvom Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu, održano šire savetovanje vojno-političkih rukovodilaca iz Hercegovine: razmatrano je pitanje organizacionog i političkog učvršćenja, postignutih vojnih uspica; kritikovani su sektaški stav i levo skretanje u Hercegovini na koje je CK KPJ ukazao svojim pismom Oblasnom komitetu KPJ za Hercegovinu od 15. aprila.
 - U s. Fatnici (kod Bileće) održana okružna konferencija SKOJ-a za istočnu Hercegovinu, na kojoj je razmatrano dalje učvršćenje NOSOBiH, stvaranje bratstva i jedinstva i šire prodiranje među muslimansku i hrvatsku omladinu. Konferenciji je prisustvovalo 80 delegata.
 - U Mostaru jedna desetina Konjičkog bataljona Severnohercegovačkog NOP odreda iz italijansko-domobranske kasarne »Sevcmi logor» iznela 25.000 pnjiščanih metaka i 7 pušaka, a sutradan ih kamionom prebacila na oslobođenu teritoriju.
- 16/17. april
- Banijski NOP odred, u sadejstvu sa delovima 1. krajiškog NOP odreda, izvršio napad na neprijateljsko objekte između ž. st. Eudice i Blatna (kod Bos. Novog) i zarobio 47 domobrana sa naoružanjem.
17. april
- U s. Berkovićma (kod Stoca) održana Oblasna skupština NO odbora Hercegovine, na kojoj je donet niz odluka i mera privrednog, prosvetnog, pravnog i zdravstvenog karaktera, formiran Oblasni NO odbor za Hercegovinu i izdat proglašenje narodu Hercegovine.
 - Po naređenju VS NOP i DV Jugoslavije, delovi Južnohercegovačkog, Severnohercegovačkog, Kalinovičkog, Durmitorskog i Nikšićkog NOP odreda i Fočanskog NO dobrovoljačkog odreda. 1. hercegovački udarni bataljon i 3. bataljon 2. proleterske NOU brigade (oko 2.000 boraca) napali ustaško uporište Borač (1.300 žandarma ustaša i mišionera). Oni su ga, posle oštrenih dvodnevних borbi, zauzeli, ali se glavna neprijatelja izvukla prema Nevesinju.
18. april
- U s. Brezicima (kod Doboja), na inicijativu GŠ NOP i DV za BiH. najugledniji ljudi sa Ozrena održali savetovanje u cilju ozdravljenja i učvršćenja Ozrenskog NOP odreda. Zbog četničkog puča u tom odredu savetovanje nije završeno.
 - Četnički elementi u Ozrenskom NOP odredu izvršili puč i pri napadu na 1. istočnobosanski proleterski bataljon razbili njegovu 4. četu. Bataljon je protivnapadom odbacio četnike, ali je sutradan bio prisiljen da napusti Ozren i da se sa Štabom Ozrenskog NOP odreda i nešto boraca prebaci na teritoriju Zeničkog NOP odreda. U borbi je poginuo politički komesar Husinske čete Ozrenskog NOP odreda Petar Miljanović, narodni heroj.
22. april
- Nemačke, italijanske i ustaško-domobranske snage počele rogatičko-fočansku operaciju (»Trio I«) koja je trajala do 12. maja. U borbi protiv snrige operativnih štabova NOP i DV za istočnu Bosnu i Sandžak i 1. i 2. proleterske NOU brigade neprijatelj je zauzeo Cajniče, Goražde, Foču, Trnovo, Kalinovik i Ulog i deblokirao Praču i Rogaticu. Za vreme operacije, pod dejstvom četničke propagande, raspali su se dobrovoljački bataljon i nekoliko partizanskih bataljona iz Romanjanskog i Kalinovičkog NOP odreda. Vrhovni štab NOP i DV Jugoslavije je izvukao proleterske NOU brigade ispod udara i uputio ih da pojačaju dejstva partizanskih jedinica u Crnoj Gori i Hercegovini.
 - PK KPJ za BiH uputio Pokrajinskom povereništvu KPJ za Bos. krajinu direktivu 0 formirajući omladinskih četa i pokretnih udarnih bataljona i o stvaranju opštinskih 1 mesnih NO odbora. On ga ujedno upozorava: voditi računa da ne dođe do levo; skretanja i da se borba protiv izdajnika ne vodi kao klasna borba,
- 22/23. april
- Dva bataljona 2. krajiškog NOP odreda izvršili neuspeo napad na neprijateljsku posadu u Bos. Dubicu.
23. april
- Delovi italijanske divizije Pusterija i četnici iznenadili dolove GŠ NOP i DV str. Sandžak I zauzeli Cajniče.
24. april
- Kalinovički NOP odred očistio od muslimanske milicije dvadesetak sela na levoj obali Neretve, nizvodno od Uloga, i spojio se s Konjičkim bataljom Severnohercegovačkog NOP odreda. Na taj način su snage oko VS NOP i DV Jugoslavije izbile širokim frontom na Neretvu.
 - U s. Karaču (kod Kotor-Varoši) četnici, naoružani sa oko 400 pušaka, 7 p. mitraljeza i 1 mitraljez, iznenada okružili Udarni bataljon 2. krajiškog NOP odreda, ali se ovaj, posle 10-točasovne borbe, probio uz gubitke od 5 metvih i 15 ranjenih.

25. april
- Obostranim dejstvom, delovi domobranskog 9. pešadijskog puka iz Jajca odbacili delove 3. krajiskog NOP odreda i deblokirali jedan bataljon italijanske divizije »Bergamo« u Mrkonjić-Gradu. Zatim je italijanska posada Mrkonjić-Grada zamenjena domobransko-četničkom.
 - Kod s. Slivlja (na komunikaciji Nevesinje Gacko) I hercegovački udarni bataljon Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu, u zasedi, razbio prethodnicu 260 puka italijanske divizije -Murde-. te zarobio 52 ranio 42 i ubio 18 italijanskih vojnika, a zaplenio 2 mitraljeza, 5 p. mitraljeza. 00 pušaka i 60 tovara razne vojne opreme.
26. april
- Između ž. st. Rudice i Blatna (na pruzi Bihać — Bos. Novi) delovi 1. bataljona Banijskog NOP odreda napali iz zasede domobransku kolonu. Posle kraće borbe (»ginulo je 11 neprijateljskih vojnika, 3 -u ranjena i 11 je zarobljeno. Zaplenjene su 24 puške, 1 p. mitraljez i 170 l metaka
27. april
- U Mrkonjić-Gradu potpisana sporazum između komandanta četničkog odreda Petar Kočić- i predstavnika NDH o zajedničkoj borbi protiv NOP-a. o medusobnom priznanju i o stavljanju četnika pod ustašku komandu
 - Posle petodnevnih borbi delovi nemačke 718. pešadijske i domobranske 5. pešadijske divizije deblokirali domobranski garnizon u Rogatici.
28. april
- Otpočeo prodor četiri bataljona Južnohercegovačkog NOP odreda s linije Stolac — Ljubinje ka Neretvi. U borbama do 4 maja jedinice J'uznohercegovačkog NOP odreda su savladale brojna ustaška i italijanska uporišta, izbile na r. Neretvu, prekinule železničku prugu Mostar — Dubrovnik u dužini od 20 km i oslobodile oko 80 sela i zaselaka. Protivnapadi delova italijanskih divizija Marke i Mesina- ostali su bez uspeha. U borbama su poginuli komandant Stolačkog bataljona Savo Belović i puškomitraljezac 6. hercegovačkog udarnog bataljona Tefto Bošnjak, narodni heroji
 - Posle kraće borbe delovi 1. bataljona 2. krajiskog NOP odreda zarobili 11 domobrana koji su obezbedivali železnički most na r. StrižaM (na pruzi Bos Novi — Kostajnica).
30. april
- četnički elementi izvršili puč u NOP odredu Zvijezda. Puč je izvršen po bataljonom: pobijeni su politički komesari zatečeni u četama i sva tri bataljona su prešla u četnike.
- April k.
- U s. Perlima (na pl. Vlašiću). od Imljanske čete 4. krajiskog NOP odreda i samostalne 1. travničke čete. OK KPJ za Travnik formirao Travnički NOP odred.
 - U Podgrmeču, na zajedničkom sastanku šabova 1. i 2. krajiskog i Banijskog NOP odreda, formiran Privremeni operativni štab za koordinaciju dejstava u dolini r. Un-
 - U s. Kamenici (kod Zavidovića), od boraca Ozrenskog i izabranih boraca Zeničkog NOP odreda, formiran 3. istočnobosanski udarni bataljon
 - U rejonu Gacka, od izabranih boraca iz jedinica Severnohercegovačkog i Južnohercegovačkog NOP odreda, po naređenju Operativnog štaba NOP odreda za Hercegovinu. formiran 4. hercegovački udarni bataljon
- April
- Po direktivi PK KPJ za BiH formiran OK KP.J za južnu Hercegovinu, koji je obuhvatao organizacije u jedinicama i na teritoriji Južnohercegovačkog NOP odreda.
 - Po direktivi PK KPJ za BiH formiran OK KPJ za severnu Hercegovinu, koji je obuhvatao teritoriju Severnohercegovačkog NOP odreda.

GRNA GORA

1. april
- U šavničkom srezu otkrivena četnička zavora. Zaverenici su imali zadatku da ubiju delegata VS NOP i DVJ Mošu Pijade, članove MK KPJ i Štaba Durmitorskog NOP odreda i druge partizanske rukovodioce. Pored toga, oni su nameravali da izvrše puč na slobodnoj teritoriji i stvore četničku komandu na području šavničkog sreza, te omoguće prodor četničkih snaga od Kolašina u taj srez. Zaverenici su pohvatani i, posle istrage, osuđeni na smrt.
2. april
- Stab Durmitorskog NOP odreda naredio Komandi mesta Krstac (u Pivi) da pojača budnost protiv četnika i petokolonaša na svom području, da sve veću brigu poklanja organizaciji obaveštajne službe i jačanju udarne čete, s kojom treba da kontroliše svoj teren.
4. april
- Treći udarni bataljon Nikšićkog NOP odreda, u sađejstvu sa 2upskom terenskom partizanskom četom, izvršio uspešan napad na četnike na Ostroškoj kapi i visovima

u rejonu Mededa — s. Vinići. Četnici su razbijeni i odbačeni u dolinu Zete, uz gubitke od oko 30 mrtvih i više ranjenih, dok su partizani imali 7 mrtvih i 8 ranjenih boraca. Zaplenjeni su 1 mitraljez, I sanduk bombi, izvest-in broj pušaka i četnička zastava.

- April p. — Na pl. Sinjajevini formiran 1. udarni bataljon Durmitorskog NOP odreda.
- 6. april — Dva italijanska bombardera u dva navrata bombardovala Grahovo u kome je poginulo 11 a ranjeno 6 lica.
 - U s. G. Polju (kod Nikšića) formiran 1 crnogorski omladinski bataljon Budo Tomović». Bataljon je imao oko 210 boraca i oko 40 članova KP.I. a ostali većinom članovi SKOJ-a. U tom batatjonu su bili mladići od 10 do 20 godina.
- 12. april — Delovi 47. italijanskog pešadijskog puka iz Nikšića i četnici od Podgorice i Danilovgrada izvršili upad u Nikšićku župu. Jedinice Nikšićkog NOP odreda, odreda Bijeli Pavle- i Zetskog NOP odreda su im pružile snažan otpor, ali su se morale povući. Tom prilikom su italijanski vojnici i četnici popalili sela Bršno i Laz, a u Nikšićkoj župi opljačkali sve što se moglo nositi i vršili teror nad stanovništвом.
- 13. april — Odlukom MK KPJ, u Zabljaku na svečan način formiran Omladinski udarni bataljon Durmitorskog NOP odreda.
 - Udružene okupatorsko-četničke snage zapalile s. Buče, kod Berana (sada: Ivangrad) i uhapsile 105 lica, od kojih su 35 internirale.
 - Opštinski NO odbor opštine banjanske izdao naredbu da se stanovništvo varošice Velimlje privremeno evakuise u okolna sela u cilju zaštite od neprijateljskog bombardovanja iz vazduha.
- 15. april — Jače italijanske snage iz Pljevalja, zajedno sa četnicima, izvršili napad pravcem s. Gotovuša — s. Boljanići, protiv 2. zlatarskog i 2. pljevaljskog partizanskog bataljona. Neprijatelj je u početku imao uspeha, ali su pred noć partizanske jedinice izvršile protivnapad i odbacile neprijatelja prema Pljevljima. Partizani nisu imali gubitaka.
- Jedinice Nikšićkog NOP odreda, sa delovima NOP odreda Bijeli Pavle» i Zetskog NOP odreda. Izvršile protivnapad na italijansko-četničke snage u Nikšićkoj župi. U žestokoj borbi italijanski vojnici i četnici su razbijeni, a partizanske jedinice su ponovo povratile položaje koje su držale pre neprijateljskog upada u Župu. Četnici su imali velike uubitke. Zaplenjeno: 4 mitraljeza. 12 p. mitraljeza, oko 70 pušaka I 2 minobacača. U borbama od 12. do 15. aprila partizani su imali 12 mrtvih i 35 ranjenih boraca.
- April p.p — U duhu naređenja Vrhovnog komandanta NOP i DV Jugoslavije. Stab Durmitorskog NOP odreda formirao 2. i 3. udarni bataljon.
 - U s. G. Polju (kod Nikšića) formirana partizanska Komanda mesta.
 - Odlukom GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku Zetski NOP odred i odred Bijeli Pavle» objedinjeni u jedan — Zetski NOP odred.
 - U sastavu Nikšićkog NOP odreda formiran 4. udarni bataljon.
 - Prema instrukcijama GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku, formiran 5. nikšićki udarni partizanski bataljon.
- April d.p. — Guverner Crne Gore armijski general Pircio Biroli uputio apel i uputstvo italijanskim trupama u Crnoj Gori, tražeći od njih bespoštenu borbu protiv crnogorskog naroda, maksimalnu budnost, nepoverenje i mržnju prema tamošnjem stanovništву te ističući da je front u Crnoj Gori sastavni deo velikog rata sila Osovine protiv savezničkih armija.
- 16. april — Četnici, jačine oko jednog bataljona, iz Kolašina okružili i iznenada napali 3. četu 2. udarnog bataljona Durmitorskog NOP odreda koja je držala položaje na Vratlu (na pl. Sinjajevini). U borbi je posle jačeg otpora, poginulo 11 partizana, a ostale su četnici zarobili.
 - Jedinice Bjelopoljskog NOP odreda koje su se nalazile na položajima prema Bijelom Polju i Beranama (sada: Ivangrad) otpečele petodnevne borbe protiv četničkih snaga u rejonu s. Maoča i s. Ravne Rijeke. Partizanske jedinice su razbile četnike i protjerale ih prema Bijelom Polju, nanevši im gubitke od 37 mrtvih. 6 ranjenih i 12 zarobljenih. Partizani su imali fi poginulih i 8 ranjenih boraca.

1942. april

april 19-12.

- IT. april**
- GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku izdao naređenje za reorganizaciju jedinica, ukidanje svih partizanskih četa i bataljona organizovanih na seoskoj, opštinskoj i bratstveničko-plemenskoj osnovi i formiranjem udarnih bataljona. U naređenju se ističe da partizanske jedinice treba organizovati na dobrovoljnoj osnovi kao stalnu vojsku; da po selima treba formirati narodne partizanske straže, kojima bi NO odbori i vojne komande raspolagali za izvršavanje specijalnih zadataka.
- 21. april**
- Formiran i. udarni bataljon Durmitorskog NOP odreda.
- 22. april**
- PK KPJ za Crnu Goru, Boku i Sandžak uputio svim partijskim organizacijama direktivu za proslavu Prvog maja, u kojoj se ističe: organizator proslave treba da bude avangarda radničke klase — KPJ; proslava na Oslobođenoj teritoriji treba da sadrži mitinge, paljenje vatri na dobro vidljivim brdima, konferencije, zabave sa programom i druge priredbe, na kojima govoriti o značaju Prvog maja, povezujući to sa ulogom narodne omladine i žena u NOB-u. Na teritoriji koja je pod kontrolom okupatora ili četnika proslavu organizovati prema odgovarajućim uslovima.
 - Kod s. Kralja (zaselak Takov Laz), blizu Andrijevice u borbi protiv četnika poginuli politički komesar Andrijevičkog partizanskog bataljona Branko Delolić i član SK KPJ za Andrijevicu Bajo Jojić, narodni heroji.
 - IS NOP odreda za Crnu Goru i Boku izdao uputstvo o načinu dejstva udarnih bataljona na prostoriji Nikšićka župe — Bjelopavlići.
- 23. april**
- Pod rukovodstvom komandanta GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku. I. udarni bataljon Durmitorskog NOP odreda, 1. i 2. bataljon Komskog NOP odreda i 3. udarne bataljon Zetskog NOP odreda izvršili uspešan napad na četničke snage u G. Morači. Posle višečasovne jakе borbe četnici su razbijeni i odbaćeni prema D. Morači i Kolašinu, a partizanske jedinice ponovo su zaposele G. Moraču. Neprijatelju su naneti gubici od 31 mrtvog i 35 ranjenih, a zaplenjen je veći broj pušaka i municije. Partizanske jedinice su imale 3 mrtva i 6 ranjenih boraca.
 - Prvi udarni bataljon Zetskog NOP odreda prodro iz Nikšićke župe u Pipere i napao i razoružao četničku posadu u s. Radovču. U borbi su poginula 2 četnika i 2 ih je zarobljeno.
- 24. april**
- Italijansko-četničke snage iz Nikšića, uz podršku 12 tenkova, pokušale da prodru ka Trebinju. Delovi Nikšićkog NOP odreda su dočekali neprijatelja kod s. Stedima i s. Ridana (blizu Nikšića) i u jednodnevnoj borbi ga odbacili. Neprijatelj je imao veći broj mrtvih i ranjenih. Partizani su imali 4 ranjena boraca.
- 2H. april**
- Na Osjećenici (kod Vilusa) održan veliki zbor kome je prisustvovalo oko 405 boraca i naroda iz tog kraja. Zbor je bio posvećen formiranju udarnog bataljona. Za novoformirani bataljon se javila 153 boraca.
 - Na pl. Budošu (kod Nikšića) delovi Nikšićkog NOP odreda i Rudinsko-trepački bataljon nekoliko časova vodili jakе borbe protiv četnika i razbili ih i proterali ka Nikšiću. Četnici su imali oko 30 mrtvih i ranjenih, a partizani 2 mrtva i 5 ranjenih boraca.
- 20. april**
- Italijanski vojnici iz Bijelog Polja upali u s. Kukulje i G. Selo, vršili teror i pljačkali, 1 tom prilikom streljali dve žene a jednu i dete ranili. Peti udarni bataljon Bjelopoljskog NOP odreda izvršio je snažan napad na neprijatelja i odbacio ga, nanevši mu gubitke od 8 mrtvih i više ranjenih (među kojima i jedan oficir).
 - U Velimiju održan veliki zbor naroda iz banjske i vučedolske opštine, kome je prisustvovalo oko 1300 lica. Oko 320 partizana javilo se za udarne bataljune. Od tog ljudstva je formiran 6. udarni bataljon Nikšićkog NOP odreda.
- 30. april**
- Drugi udarni bataljon Zetskog NOP odreda izvršio upad iz rejona Nikšićke župe u Bjelopavliće, do s. Sobajica, gde je izvodio uspešne prepade na četnike.
 - GS NOP odreda za Crnu Goru i Boku uputio proglašenje stanovništvu neoslobodenih krajeva Crne Gore i Boke: iznosi izdajnički rad četnika, separatista i drugih petokolonaša koji za račun italijanskog okupatora raspiruju bratoubilačku borbu, apeluje na sve zavedene ili nasilno mobilisane da se ne odazivaju pozivu okupatora i domaćih izdajnika, nego da stupaju u partizanske jedinice; posebno se obraća narodnoj omladini, pozivajući je da se u redovima partizanskih odreda bori za slobodu i nov život
 - Pokrajinski odbor crnogorske narodne omladine (CNO) uputio proglašenje omladini Crne Gore, Boke i Sandžaka u kome ih poziva na oružje, na jedinstvo u borbi protiv okupatora i domaćih izdajnika.
- April**

- U cilju pravilnijeg, organizovanijeg i ekonomičnijeg rada, Slab Nikšićkog NOP odreda izdao svim intendantima bataljona i samostalnih četa uputstvo o organizaciji ishrane, o postupku prilikom pretresa i konfiskacije i o izvorima snabdevanja jedinica. Stab je propisao i tablicu sledovanja hrane.
- U s. Kosanici (kod Pljevalja) održan veliki sreski omladinski miting na kome je učestvovalo oko 1000 omladinaca i omladinki iz gotovo celog sreza pljevaljskog

HRVATSKA

1. april
- Sekretar Operativnog partijskog rukovodstva CK KPH uputio izveštaj Centralnom komitetu KPJ u kome analizira vojnopolitičku situaciju u Hrvatskoj južno od r. Save ističući da je na oslobođenoj teritoriji uticaj Partije vrlo jak i da su partijske organizacije brojčano znatno narasle i da je priliv novih boraca u NOP odredi svakim danom veći. Pored toga naglasio je da je veza sa slovenačkim jedinicama postojala, kada su se one nalazile u rejonu Delnica, ali da je sada prekinuta.
 - U s. Dubokoj (kod Slav. Požege) izabran seoski NO odbor.
2. april
- Između sela Bobara i Caprinaca (kod Pakraca) 1. bataljon I slavonskog NOP odreda napao iz zasede 3. ustaški bataljon iz Nove Gradiške i ubio 6 a ranio 9 ustaša. Naše jedinice su imale 4 ranjena i 7 mrtvih boraca, među kojima je bio i politički komesar toga bataljona Marko Kljajić, narodni heroj.
 - Jedinice Banijskog NOP odreda razoružale neprijateljske posade u s. Grabovcu, s Vlaoviću i s. Maji (na železničkoj pruzi Gline — Petrinja), zarobile 78 domobrana i 2 oficira i zaplenile 78 pušaka, 2 p. mitraljeza. 12.000 metaka, 75 bombi i drugi materijal.
3. april
- GS NOP odreda za Hrvatsku uputio proglašenje partizanima Hrvatske: da taktiku frontalnih borbi zamene prodrima u neprijateljsku pozadinu i osvajanjem novih Krajeva radi stvaranja baza.
 - Od 3. čete 1. bataljona, 3. čete 2. bataljona i novodošlog ljudstva formiran 4. bataljon Banijskog NOP odreda.
 - Održana prva partijska konferencija KPH za srez Brinje.
 - Delovi Grupe NOP odreda za Liku odbili napad italijanskih jedinica iz Udbine na s. Vlsuć.
4. april
- Delovi Grupe NOP odreda za Liku odbili napad italijanskih delova iz Udbine (jačine oko 2000 vojnika) na s. Srednju Goru i naneli im gubitke od oko 50 mrtvih, u zaplenili 1 mitraljez, 1 p. mitraljez, 12 pušaka, 1 kamion. 3 motocikla i drugu opremu!
5. april
- Delovi 1. bataljona 1. Slavonskog NOP odreda zapalili ž. t. Dragalić (kod Nove Gradiške) i porušili prugu.
6. april
- U Splitu formiran GNO odbor.
 - Kod s. Plavče (blizu Plaškog) Proleterska četa Grupe kordunaških NOP odreda i 2 četa 1. kordunaškog NOP odreda, u borbi protiv italijanske kolone, zarobile 36 italijanskih vojnika i zaplenile 35 pušaka i 6 p. mitraljeza.
7. april
- Na putu Sinj — Vrlika, iz zasede, grupa partizana sa pl. Dinare napala motorizovanu italijansku kolonu i naneli joj velike gubitke.
 - Koci Delnica (na pruzi Ogulin — Rijeka) delovi Primorsko-goranskog NOP odreda izvršili diverziju i uništili italijanski transport koji je tom prilikom naišao, tako da je promet obustavljen dva dana.
8. april
- U zaseoku Tomiću (blizu Ogulina) otpočelo četvorodnevno treće savetovanje GS NOP odreda za Hrvatsku sa predstavnicima potčinjencih jedinica i/ Like, Korduna, Gorskog kotara i Hrvatskog primorja; analizirani su situacija u svetu i u Jugoslaviji i stanje u jedinicama; postavljeni su zadaci za dalja dejstva.
 - Između Udbine i G. Ploče delovi bataljona Gavrilo Princip napali italijansku motorizovanu kolonu i naneli joj gubilke od oko 50 mrtvih, zapalili 4 kamiona i zaplenili 3 puške. 2 p. mitraljeza i drugu opremu.
 - Banjški NOP odred, pod pritiskom nadmoćnog neprijatelja, otpočeo trodnevno prebacivanje u Bosnu (na Grmeč), a u Baniji je ostala Proleterska četa i 1. četa 3. bataljona.

- U s. Zasioku (kod Sinja) jake italijansko-ustaške snage napale logor Dinarske partizanske čete i 1. čelc bataljona »Starac Vujadin«. U borbi, koja je trajala od ujutru do kasno u noć, italijanske jedinice su imale preko 25 mrtvih. Između ostalih, zaplijenjen je komandant 97. jurišnog bataljona crnih košulja.
- Kod s. Sekulinaca (blizu Podrav. Slatine) delovi 2. bataljona I. slavonskog NOP odreda digli u vazduhu neprijateljski transport, uništivši lokomotivu i r. vagona, i održali miting sa 1(H) radnika.
- 9. april**
 - Kod Slatinskog Drenovca (blizu Podrav. Slatine) delovi 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda uništili neprijateljski transport.
- 10. april**
 - U Skradu delovi 3. bataljona Primorsko-goranskog NOP odreda razoružali italijansku posadu i zaplenili 2 p. mitraljeza, 12 pušaka, 15 bombi, 5000 metaka i drugu ratnu opremu.
 - U selima Bastajima, Dobroj Kući i Brđanima (kod Daruvara) formirani seoski NO odbori.
- 12. april**
 - U s. Mogoriću (kod Gospića) jake italijanske snage napale 1. lički NOP odred »Velebit«. U borbi, koja je vodena celog dana, neprijatelj je imao oko 100 mrtvih. Guševici partizana: 7 mrtvih i 3 ranjena; poginuo je i Stevan Lola Korica, narodni heroj.
 - Delovi 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda porušili ž. st. Bijela (kod Daruvara), prugu i tt veze.
 - Prvi vod Kalničke čete savladao ustašku posadu u s. Trnoveu (kod Varaždina) i zauzeo mesto, zatim razoružao vojničku stražu koja je čuvala most na potoku Plitvici (kod Varaždina).
- 13. april**
 - GS NOP odreda za Hrvatsku imenovao Stab 2. operativne zone NOP odreda Hrvatske i naredio mu da u cilju koordinacije dejstava stupi u vezu sa slovenačkim i slavonskim jedinicama.
 - Prvi vodi Kalničke partizanske čete savladao ustašku posadu u s. Jalžabetu (kod Varaždina) i zauzeo mesto, zaplenivši 9 pušaka, 6 pištolja, i radio-aparat i oko 10.000 kg žita. Posle toga je održan miting kome je prisustvovalo celokupno stanovništvo tog sela.
- 14. april**
 - Između Brinja i s. Prokika 1. bataljon Primorsko-goranskog NOP odreda napao iz zasede italijansku kolonu i ubio 20 a ranio 24 vojnika.
 - Prvi bataljon 1. slavonskog NOP odreda napao s. Pakračku Poljanu, koje su branile ustaše, zapalio tkačnicu, razrušio prugu i tt veze i zaplenio veliku količinu platna /a rublje i drugog materijala.
 - U Makarskoj formiran opštinski NO odbor.
- 15. april**
 - PK KPH za Dalmaciju uputio dopis Glavnom štabu NOP odreda za Crnu Goru i Boku, u kome izlaže značaj stalne veze između Dalmacije i Crne Gore za međusobno potpomaganje u borbi protiv okupatora i domaćih izdajnika.
 - Jake italijanske snage otpočele petodnevni napad na jedinice Mosorskog NOP odreda na pl. Mosoru. Ove jedinice su uspešno odbijale napade neprijatelja sve do 19. aprila, kada je Stab odreda doneo odluku da svoj odred rasformira. Štab 4. operativne zone NOP odreda Hrvatske oštros je osudio tu odluku Slaba odreda.
 - Italijanske snage ponovo zauzele s. Ravnu Goru (kod Ogulina), gde nije bilo naših jačih snaga.
- April s.**
 - Po naređenju GS NOP odreda za Hrvatsku formiran Stab 4. operativne zone NOP odreda Hrvatske. Ova zona je obuhvatila teritoriju Dalmacije do r. Neretve.
 - Na području Korenice, po naređenju GŠ NOP odreda za Hrvatsku, od bataljona »Ognjen Priča« i »Krbava« formiran 2. lički NOP odred.
 - U s. Doljanima (kod Gračaca), po naređenju GS NOP odreda za Hrvatsku, od bataljona »Marko Orešković«, »Stojan Matić« i »Gavrilo Princip« formiran 3. lički NOP odred.
 - U okolini Gračaca, u borbi protiv četnika, poginuo politički komesar 3. bataljona 3. ličkog NOP odreda Petar Kesić Bićo, narodni heroj.

1942. april

april 1942.

16. april — Delovi Primorsko-goranskog NOP odreda i bataljon „Marko Orešković“ izvršili neu-speo napad na ustaško uporište u s. Jezeranama (kod Brinja). U toj borbi je poginuo Clan SK KPII za Brinje Ljubica Gerovac, narodni heroj.
17. april — Prvi partizanski vod Hrvatskog zagorja napao neprijatelja u s. Brdovcu (kod Samobora) i zaplenio 4U pušaka i drugi materijal.
- IH. april. — Na putu V. Kladuša — Topusko 3. četa 2. bataljona 2. kordunaškog NOP odreda uništila kamion sa ustašama. Poginulo 17 i ranjeno 15 ustaša.
18. lit. april — U s. Rudošiću (kod Sinja) partizanska grupa sa pl. Dinare razrušila postrojenja rudnika boksita i zapalila naftu i ulje.
- IH. april — Na pruzi Ogulin — Dubrave, na mestu gde su u toku prošle noći delovi 2. kordunaškog NOP odreda porušili prugu, iskočio iz šina i zapalio se neprijateljski transportni voz. Poginula su 2 i ranjeno je 12 neprijateljskih vojnika.
- Delovi 1. ličkog NOP odreda »Velebit« zauzeli s. Vranik (kod Gračaca) i zarobili 7 ustaša i žandarma a 2 ranili.
- U rejonu Broda na Kupi održan sastanak između predstavnika Slaba Primorsko-goranskog NOP odredbi Štaba 3. grupe NOP odreda Slovenije radi pripreme plana /a vođenje zajedničkih akcija i za mobilizaciju novih boraca.
20. upni — Delovi 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda zauzeli ustaško uporište u s. D. Pištani (kod Našica), zaplenili 20 pušaka i 1 pištolj i održali miting.
- Na pruzi Između s. Dubrava i s. Tounja 1. bataljon 2. kordunaškog NOP odreda i delovi 1. bataljona Primorsko-goranskog NOP odreda uništili lokomotivu i 7 vagona. Saobraćaj je bio obustavljen 30 sati.
- 20/21. april — Prvi bataljon 1. kordunaškog NOP odreda uništilo tt veze, srušio 2 mosta i porušio puteve koji iz s. Krnjaka vode ka Vojniću, s. Tušiioviću, s. Bariloviću i Veljunu.
21. april — Između Plaškog i Blata delovi jedinica 1. i 5. operativne zone NOP odreda Hrvatske razrušili železničku prugu, zarobili 40 italijanskih vojnika i zaplenili 1 mitraljez, 2 p. mitraljeza, 40 pušaka i 8.000 metaka.
- U s. Veri (kod Ougulina) 1. bataljon »Marko Trbović« Primorsko-goranskog NOP odreda napao italijansku posadu i prinudio je na povlačenje prema Plaškom, raniši 4 i zarobivši oko 50 vojnika. Pored toga, on je porušio 4 km železničke pruge i zapalio jednu stražaru.
22. april — Gradski komitet KPH za Zagreb uputio na oslobođenu teritoriju šest glumaca zaga-rebačkih pozorišta. Oni su kao pozorišna grupa obilazili pojedine krajeve i jedinice na oslobođenoj teritoriji GS NOP odreda za Hrvatsku, a 1. septembra su upućeni u VS NOP i DV Jugoslavije.
- Iz zasede kod s. Rijeke (blizu Vojnića) 2. četa 1. bataljona 1 kordunaškog NOP odreda ubila 6 i zarobila 18 domobrana i zaplenila 18 pušaka I 1 p. mitraljez.
- Na području Metkovića, po naredenju Štaba 4. operativne zone NOP odreda Hrvatske, formiranu 1. neretvanska četa.
24. april — U Stabu grupe NOP odreda za Liku održano drugo savetovanje komandanata i političkih komesara. Na njemu je odlučeno da se nastavi rušenje žetezničkih pruga i da odpočne čišćenje četniku u južnoj Lici i ustaša u severozapadnoj Lici.
- Delovi 2. bataljona Primorsko-goranskog NOP odreda napali italijansku konjicu koju je išla iz s. Triblju za s. Lić (kod Crikvenice) i posle kraće borbe naneli joj gubitke od u mrtvih i 30 ranjenih vojnika.
- Jedinice partizanskog bataljona »Božidar Adžija« zauzele s. Rumljutie (kod Otočca), koje su branili žandarmi. Zatim su održale miting.
- Nu pl. Pupuku ustaše napale jedinice 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda. Posle jednodnevne borbe napad je odbijen i ustaše su pretrpele gubitke od 25 mrtvih. Zaplenjeno je 5 pušaka i 1 p. mitraljez.
- Formirani SNO odbori za srez Korenje i Udbinu, a rasformiran ONO odbor zu Krbau (za korenički i udbinski srez).

1942. april

HRVATSKA

april 1942.

25. april
- GS NOP odreda za Hrvatsku uputio pismo Stabu Banijskog NOP odreda: kritikuje povlačenje glavnine partizanskih snaga iz Banije u Bosnu i naređuje da se one povrate u Baniju.
 - Po naređenju Glavnog štaba NOP odreda za Hrvatsku formirana Lička partizanska četa.
 - Iz zasede kod Biljega (na putu Vojnić — Vrginmost) Proleterska četa 1. kordunaškog NOP odreda uništila kamion sa ustašama.
 - Kod s. Kordunaškog Leskovca, s. Bugara i s. Rujnjeve jaka ustaška kolona napala dolove 3. bataljona 2. kordunaškog NOP odreda. Posle žestoke borbe ustaše su zauzele Bugar i Rujnicu, delovi 2. kordunaškog NOP odreda se povukli na levu obalu r. Korane.
 - Dve čete Banijskog NOP odreda, posle kratke borbe, zauzele s. Glinsko Novo Selo (kod Gline), koje su branile ustaše.
 - Kod Gomirja (na pruzi Ogulin — Rijeka) delovi 1. bataljona Primorsko-goranskog NOP odreda izvršili diverziju tako da je saobraćaj obustavljen 25 časova.
26. april
- Na Kalniku, posle četvorodnevnih borbi protiv delova domobranske Kalničke brigade, razbijena Kalnička partizanska četa.
27. april
- GS NOP odreda za Hrvatsku i CK KPH prešli iz Gorskog kotara u Liku da bi neposrednije rukovodili i pomogli partijskom i vojnom rukovodstvu u Lici i severnoj Dalmaciji, gde se bila pojačala četnička aktivnost.
 - Na putu Kostajnica — Petrinja, kod brda Brjebrovne, delovi 3. bataljona Banijskog NOP odreda napali iz zasede 2 kamiona sa domobranima. Zarobljeno je 15 domobrana, zaplenjeni su 2 p. mitraljeza, 14 pušaka i oko 3.000 metaka, a kamioni su spaljeni.
 - Delovi 2. ličkog NOP odreda zauzeli s. Prijeko (kod Titove Korenice), koje su branili ustaše i domobrani. Neprijatelj je imao 8 mrtvih i 18 zarobljenih vojnika, a naše jedinice 1 mrtvog i 5 ranjenih boraca.
 - Prvi bataljon 2. kordunaškog i 2. bataljon 1. kordunaškog NOP odreda zauzeli s. Perjasicu (kod Slunja). Neprijatelj je imao 10 mrtvih, 4 ranjena i fiž zarobljena domobrana a partizani 3 mrtva i 6 ranjenih. Zaplenjeno je: 3 p. mitraljeza, 73 puške, 30 bombi i oko 10.000 metaka.
 - Između s. Lokava i Delnica delovi 2. partizanskog bataljona »Matija Gubec« Primorsko-goranskog NOP odreda porušili prugu i napali transportni voz, koji je iskliznuo iz šina. Lokomotiva i 4 vagona su uništeni.
- Partijska organizacija u Rijeci rasturila prvomajske letke po gradu.
GNO odbor Split, organizovao bojkot proslave godišnjice aneksije Dalmacije.
28. april
- Između Brinja i s. Prokika dve čete 1. bataljona i Proleterska četa Primorsko-goranskog NOP odreda razbile italijansku motorizovanu kolonu, izbacivši iz stroja oko 350 vojnika.
- 28/29. april
- Između s. Metka i s. Ribnika jedinice 1 bataljona 1. ličkog NOP odreda »Velebit« porušile 168 m železničke pruge, pokidale 4 km tt veza i zapalile 3 stražare.
29. april
- Dve čete bataljona »Ognjen Priča« i Proleterska četa Grupe NOP odreda za Liku, posle trodnevnih borbi, zauzele s. Plitvička Jezera i zaplenile 2 p. mitraljeza, 8 pušaka i oko 2.600 metaka.
 - Kod s. Brubna (blizu Gline), u borbi protiv ustaša i domobrana, poginuo komandant Banijskog NOP odreda Vasilj Gačeša, narodni heroj.
 - Kod s. Jalkovca (blizu Varaždina), u borbi protiv ustaša, poginuo sekretar OK KPH Varaždina Florijan Pobić, narodni heroj.
 - Na Jovanovici (kod Vočina) delovi 2. bataljona 1. slavonskog NOP odreda napali iz zasede i razbili dve čete ustaša, nanevši im velike gubitke.
30. april
- Jedinice Grupe kordunaških NOP odreda izvršile diverzantske akcije 1 demonstrativne napade na Vrginmost i sela: Prisjeku, Cetingrad, Poloj, Blagaj, Vojnić, Topusko — kolodvor, Katinovac, Crevarsку Stranu, Lasinju i Banski Kovačevac.
 - Delovi partizanskog bataljona Marko Orešković, posle petočasovne borbe kod Srpskog klanca, kod Jelovih tavana i na Ljubinoj poljani (kod Knina), razbili četničku kolonu.

1942. april

MAKEDONIJA—SLOVENIJA

april 1942.

- April k.
- Po nalogu partijske organizacije splitske ž. stanice, članovi partije i pripadnici NOP-a uništili transformator za dizalice u splitskoj luci i jednu lokomotivu i zapalili jedan vagon sena.
 - Kod s. Jalkovca (blizu Varaždina), opkoljena od ustaša, pa da im ne bi pala živa u ruke, ubila se Marija Vidović Abesinka, narodni heroj.
 - Formiran SK KPH za Pazin.
- April
- Povereništvo CK KPH za Slavoniju izdalo proglašenje stanovništvu Slavonije: obaveštava ga o situaciji u zemlji, o radu ustaša i Draže Mihailovića; poziva ga da se svim silama odupre okupatoru i domaćim izdajnicima.
 - U s. Tomićima (kod Srp. Moravica) izšao prvi broj lista »Mladi komunist«, organ PK SKOJ-a za Hrvatsku i prvi broj »Omladinskog borca«, organ Saveza mlade generacije za Hrvatsku.
 - U Trogiru formiran Opštinski NO odbor.
 - Formiran odbor AF2-a za Sušak.

MAKEDONIJA

- April **b.**
- MK KPJ za Bitolj doneo odluku o formiranju Bitoljskog NOP odreda »Pelister«.
8. april
- U Bitolju bugarska policija ubila člana MK KPJ za Bitolj Jordana Copelu Kulaka, narodnog heroja.
10. april
- U Bitolju, da ne bi pao u ruke bugarskoj policiji, izvršio samoubistvo Vangel Todorovski, narodni heroj, pošto je prethodno ubio načelnika jednog odeljenja državne sigurnosti i ranio jednog policajca.
13. april
- U okolini s. Lavaca (blizu Bitolja) izšla grupa od 7—8 ilegalaca iz bitoljskog kraja, a nešto docnije i druga grupa, od kojih je kasnije formiran Bitoljski NOP odred »Pelister«.
16. april
- Kod Grujeve njive (blizu Kruševa), od ljudstva iz kruševskog kraja, formiran Kruševski NOP odred »Pitu Guli«.
17. april
- Na Skopskoj Crnoj gori, od boraca iz rejonata Skoplja, obnovljen Skopski NOP odred.
21. april
- ~~Na Lisac (pažljivo: Golešnjac) izšla prva grupa partizana iz Velesa (sada: Titov Veles),~~
22. april
- U rejonu s. Lavaca (kod Bitolja) formiran Bitoljski NOP odred »Pelister«.
 - Izšao prvi broj lista 'Politički listok', organ MK KPJ za Kavadarce.
 - U Kičevu italijanska policija uhapsila 9 članova KPJ, među kojima i nekoliko članova MK, i sprovela ih u Tiranu.
24. april
- Na Kurbinsku pl. (blizu Resna) izšla grupa partizana iz resanskog i bitoljskog kraja, kao jezgro budućeg NOP odreda o Damjan Gruev.
- April
- Na inicijativu veleške partijske organizacije, preko 200 žena demonstriralo protiv mobilizacije gradana u bugarske radne jednice.
 - MK KPJ za Strumicu uputio pismo Pokrajinskom komitetu KPJ za Makedoniju, u kome iznosi greške i nedostatke u radu PK i zahteva sazivanje savetovanje na kome bi se »stvari raščistile« i videlo ko je kriv za slabo stanje u partijskoj organizaciji Makedonije.

SLOVENIJA

3. april
- Izvršni odbor OF doneo odluku o razvlašćenju veleposeda radi naknade štete koju je prouzrokovao okupator. Odluka je objavljena u »Slovenskom poročevalcu«, br. 14, od 3. aprila 1942.
- i april
- Kod Košane (kod Divače) patrola plvčanske partizanske čete napala karabinjersku patrolu i ubila jednog oficira i tri karabinijera.

1942. april

SLOVENIJA

april 1942.

- ». april — Radio-stanica OF (»Kričač«) prekinula rad zbog toga Sto su italijanske okupacione vlasti pokupile sve radio-prijemnike.
- Delegat CK KPJ i VS NOP i DV Jugoslavije Edvard Kardelj uputio Vrhovnom komandantu NOP i DV Jugoslavije Josipu Brozu Titu pismo u kome ga obaveštava o stanju NOP-a u Sloveniji.
6. april — Stab 3. partizanskog bataljona »Ljubo Šercer« izdao naredbu o logorskom redu i uputstva o borbenim dejstvima u različitim situacijama.
- y. april — Na području Vrhnika — Rovte — Horjul formirana Severna pogranična partizanska čela, čije je jezgro činio deo ljudstva iz 3. partizanskog bataljona »Ljubo Šercer«.
- U. april — Kod Blatnog klanca (blizu Trebnja) italijanske jedinice napale 3. četu 2. bataljona 2. grupe NOP odreda. Iznenadena, četa se pod borbom, preko otkrivenog i tučenog prostora, povukla. Obe strane su pretrpele zнатne gubitke.
- U Mariboru nemačke vlasti streljale 30 rodoljuba.
13. april — Na Tolstem vrhu (kod Vranskog) ponovo sakupljen 1. štajerski partizanski bataljon, koji je posle brežičkog marša (1941. god.) bio podeljen na grupe.
14. april — Us. Zgornjem Brniku (kod Cerkija) Kokrška partizanska četa ubila tri nemačka vojnika i dva izdajnika. Za odmazdu, nemačke vlasti streljale 50 rodoljuba.
- April (i p.) — Posle borbi na pl. Nanosu deo boraca Pivške partizanske čete probio se prema r. Pivki, gde je reorganizovan u Brkinsku četu, koja je uključena u 3. bataljon Notranjskog NOP odreda kao 5. četa; drugi deo te čete otišao u hrvatsku Istru, gde je kasnije poslužio kao jezgro za formiranje 5. čete 2. partizanskog bataljona Vladimir Gortan».
16. april — Formiran Južnodolenjski partizanski bataljon (kasnije: 2. bataljon Notranjskog NOP odreda). Jezgro mu je činila partizanska grupa iz partizanskog bataljona »Ljubo Šercer« koju je Pokrajinski štab doveo sa Mokreca u predeo oko Kočevja da bi omasovio ustank u tom kraju.
15. april — Italijanski vojnici iz Stične, Trebnja, Št. Vida, Višnje Gore i Ljubljane napali partizanski logor u s. Bojanskom Borštu (kod Stične) gde se nalazilo nekoliko četa 2. grupe NOP odreda.
- Na pl. Nanosu jake italijanske snage napadale Pivčansku i Spacapanovu partizansku četu. Borbe su trajale sve do 21. aprila. Čete su uspelo da se po grupama probiju kroz neprijateljske položaje.
19. april — |ju Majoru (kod Čabra) 3. četa 3. partizanskog bataljona Ljubo Šercer« iz zasede napala automobilsku kolonu i uništila 4 kamiona u kojima je poginulo 25 a ranjeno 28 karabinjera.
21. april — Kod s. Okroglog (blizu Kranja) nemački vojnici, posle dvodnevnih teških borbi, uništili grupu od 13 boraca Kokrške partizanske čete.
22. april — U rejonu Loški potok — s. Prezid — s. Čabar (blizu Ribnice) od 3. četo 3. partizanskog bataljona Ljubo Šercer-, formiran partizanski bataljon Miloš Zidanšek
- Delegat CK KPJ i VS NOP i DV Jugoslavije Edvard Kardelj uputio generalnom sekretaru KPJ i vrhovnom komandantu NOP i DV Jugoslavije Josipu Brozu Titu izveštaj o razvoju NOB-a u Sloveniji, ističući narastanje NOB-a u Štajerskoj, o preduzelim merama za širenje NOB-a u Koruškoj, o radu i uticaju Partije i OF u Ljubljani.
23. april — GŠ NOP odreda za Sloveniju Izdao naredbu o tumačenju »Pravilnika narodne zaštite« od 24. januara 1942.
24. april — Štab 3. grupe NOP odreda Slovenije izdao naredbu o formiraju Dolenjskog i Notranjskog NOP odreda.
28. april — Jedinice 1. štajerskog partizanskog bataljona izvršile napad na rudnik u Trbovlju 1 nanele veliku štetu rudničkim postrojenjima.
29. april — GŠ NOP odreda za Sloveniju izdao naredbu o opštem jačanju ustanka u Sloveniji i, u vezi s tim, dao zadatke štabovima grupa NOP odroda.

1942. april

SRBIJA

april 1942.

- Naredbom Štaba 3. grupe slovenačkih NOP odreda, od Proleterske patrole i najhrabrijih boraca 3. grupe NOP odreda, formirana Proleterska udarna četa.
- 30. aprili — Naredbom GŠ NOP odreda za Sloveniju dopunjene ranije odredbe o Narodnoj zaštiti i data nova uputstva u vezi sa novonastalom situacijom.
- Jedinice 2. bataljona Notranjskog NOP odreda otpočele akciju za oslobođenje Kočevskog. Jedna patrola tog bataljona oslobođila Brod na Kupi.
- April — Partizanska grupa iz okoline Vrhnike prerasla u Ilorjulsku partizansku četu, koja je uključena u 1. bataljon Notranjskog NOP odreda.

SRBIJA

- S. aprila — Kod s. Vitanovca i s. Periša (blizu Svrljiga) Svrljiški (Nišavski) NOP odred razbio četnički odred Koste Pećanca i zarobio 10 četnika.
- 9. uprili — OK KPJ za severni Banat uputio poziv narodima Banata da se bore protiv okupatora.
- II. aprila — U s. Starom Divošu (kod Iloka) jedna desetina 2. čete Fruškogorskog NOP odreda napala ustašku stražu i naneln joj gubitke.
- 12. aprila — U s. Rgaju (kod Prokuplja) bugarske, nedievske i četničke snage opkolile i potpuno razbile Vidovačku četu Topličkog NOP odreda. Među zarobljenima bio je i sekretar OK KP.J za niški okrug Sreton Mladenović Mika, narodni heroj, koga su četnici posle zverskog mučenja, ubili u Kuršumljiji.
- U s. Kozji (kod Bele Palanke) Svrljiški (Nišavski) NOP odred razbio četnike Koste Pećanca koji su došli da vrše rekviziciju i oduzeo im skupljene namirnice.
- 13. aprila — U s. Jugovcu (kod Prokuplja), u borbi protiv bugarskih vojnika pогinuli Stanimir Veljković Zele, član PK SKOJ-a za Srbiju i član OK KPJ za Leskovac i Miloš Mamić, sekretar OK KPJ za Niš i član PK KPJ za Srbiju, narodni heroji.
- 14. aprila — U s. Grbolama (kod Uroševca) mesni partizanski vod i grupa omladinaca odbili napade saradnika okupatora i fašistički orijentisanih Siptara. U odbijanju napada su učestvovale i mesne partizanske desetine iz obližnjih sela Softovića, Retkocera i Pojatišta, što je ojačalo poverenje stanovništva u snagu zajedničke borbe.
- 15. aprila — U s. Starom Divošu (kod Iloka) grupa partizana 2. čete Fruškogorskog NOP odreda zarobila pet špijuna i petokolonaša i zaplenila jednu pušku.
 - PK KPJ za Vojvodinu izdao proglašenje »Porobljenim i opljačkanim narodima Bačke i Baranje«, s pozivom na borbu.
- April p. — Na Kosmaju, od preživelih boraca Kosmajskog NOP udreda, SK KPJ za Mladenovac formirao Kostnajsku partizansku četu.
- April s. — Izvršena reorganizacija Fruškogorskog NOP odreda: od dot. dašnje dve čete i novih boraca formirane ukupno četiri čete.
- 17. aprila — Snage domobranske Sremske brigade, jačine 1.920 vojnika, otpočele dvodnevnu ofanzivnu akciju okruženja i čišćenja centralnog dela Fruške gore. Prva četa Fruškogorskog NOP odreda izinanevrisala je neprijatelja i prebacila se iz ugroženog područja na prostoriju severno od s. Starog Divoša (kod Iloka).
- 18. aprila — U s. Neštinu (kod Iloka) grupa boraca 1. čete Fruškogorskog NOP odreda napala i razoružala neprijateljsku posadu.
- U s. Melencima (kod Novog Bečeja) ojačane nemačke policijske jedinice otpočele trodnevni pretres sela. Uhapšeno je 68 članova KPJ i SKOJ-a i pripadnika i simpatizera NOP-a, dok su 3 partizana poginula u borbi u opkoljenom skloništu. Akcije hapšenja, sa povremenim prekidima, nastavljene su sve do 5. rujna, pa je ukupan broj uhapšenih pripadnika NOP-a iznosio preko 160.
- 19. aprila — Severno od s. Neradina (kod Iriga) ustaško-domobranske i žandarmerijske jedinice, jačine preko 400 vojnika, iznenadile Podunavski NOP odred, ali je ovaj, u oštrom borbi, uspeo da se probije iz okruženja i prebaci severno od s. Vrdnika.

1942. april

SLOVENIJA

april 1942.

- PK KPJ za Srbiju izdao OK KPJ za Srem uputstvo o vojno-političkom radu, kao i odluku da se u Vojvodini osnuju dva pokrajinska povereništva: jedno za Srem i Bačku, drugo za Banat.
- 20. april — U s. Šuljmu (kod Rume) 1. četa Fruškogorskog NOP odreda napala delove ustaškog pripremnog bataljona i nanela im gubitke.
- 22. april — OK KPJ za Srem uputio pismo rukovodstvima partijskih jedinica na terenu i političkim rukovodicima Fruškogorskog i Podunavskog NOP odreda o dužnostima partijaca i jačanju uticaja Partije.
 - U Kruševcu Specijalna policija uhapsila 30 ljudi među kojima 7 članova Partije. Policija je uzalud pokušavala da uhapšenike batinama prisili da otkriju partijsku organizaciju u gradu.
- 23. april — U s. Belom Potoku (kod Knjaževca) Knjaževačko-boljevački NOP odred i delovi Svrljiškog (Nišavskog) NOP odreda napali četnički odred Koste Pećanca (40 četnika) i vod SDS (20 ljudi). U borbi je ubijeno 15 i zarobljeno 20 neprijateljskih vojnika, u zaplenjeno 40 pušaka. Partizani su imali 3 lakše ranjena.
- 24. april — Kod s. Galibabinca (kod Svrlijiga) Nišavski I Ozrenski NOP odredi napali oko 150 nedicićevaca, žandarma i četnika. U borbi, vođenoj do mraka, ubijeno je 55 neprijateljskih vojnika, dok se ostatak spasso bekstvom. Zaplenjeno: 3 p. mitraljeza, 00 pušaka, bombe, municija i dr. Gubici partizana: 2 mrtva.
- 25. april — Otpočeo bugarsko-četnički napad na delove Topličkog i Raslnskog NOP odreda na Jastrepцу, koji je trajao do 30. aprila. Pod pritiskom delova 17. bugarske divizije i nekoliko Pećančevih odreda Toplički (tada preimenovan u Jastrebački NOP odred) i Rasinski NOP odred uspeli su da se probiju ka Kopaoruku, odakle su se, po završetku napada, vratili na Jastrebac,
 - Borci Fruškogorskog NOP odreda prekinuli tt veze između sela Cereviča, Banoštora i Suseka (kod Iloka).
- 28. april — U Kruševcu agenti Specijalne policije provalili organizaciju SKOJ-a i uhapsili veći broj članova, među kojima i skoro ceo OK SKOJ-a.
 - U s. Jasenoviku (kod Niša) Nišavski (Svrljiški) NOP odred razoružao seosku stražu.
 - Grupa boraca 2. čete Fruškogorskog NOP odreda prekinula tt veze između sela Calme i Starog Divoša (kod Iloka).
- April k. — U s. G. Rečici (kod Prokuplja) održana konferencija omladinaca Toplice, kojoj je prisustvovalo 400 delegata. Izabran je Okružni odbor USAOJ-a za Toplicu 1 doneti su zaključci o daljem širenju i jačanju omladinske organizacije i o radu na mobilizaciji omladine za NOB.
 - Povodom Prvog maja MK KPJ za Kos. Mitrovicu izdao letak, koji je rasturen u većem broju primeraka. Okupator je zbog toga uhapsio oko 40 komunista, od kojih je nekoliko streljao.
- April — GS NOP odreda za Srem preimenovan u Stab NOP odreda za Srem, i odredeni mu rukovodioci.
 - U Somboru obnovljen OK KPJ za zapadnu Bačku.
 - U Sremu počelo stvaranje masovnog antifašističkog fronta omladine (Savez mlade generacije).
 - Beogradski udarnici zapalili nemački kamion u Mileševskoj ulici.
 - U selima Grbolama, Softoviću, Pojatištu, Bibi i Retkoceru (srez nerodimski) formirani ilegalni MNO odbori.
 - U s. Stejanovcima (kod Rume) formiran ONO odbor za Srem.